

D E P L A T E v.2.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEMKRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname steeds toegelaten.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 22
Nr 10
MAAND oktober 1993

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

A. VAN ISEGHEM
Ijzerstraat 1
8400 OOSTENDE

SECRETARIS

J.B. DREESEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

PENNINGMEESTER

J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING

750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

blz. 238 : F. GEVAERT : Zeewezensprokkels - 1.

blz. 249 : J.G. DE BROUWERE : De Pauselijke Zoeaven.

blz. 250 : F. DUCHATEAU : De gezandstraalde glastaferelen in het Oostends postgebouw.

blz. 251 : N. HOSTYN : Monumenten, beelden en gedenkplaten te Oostende - LXXIV.

blz. 253 : E. LIETARD : Oostendse numismatiek.

blz. 256 : J.B. DREESEN : Toponymie van 's Heerwoutermansambacht (VIII) - 35e Begin.

blz. 259 : Schenkingen 1992 : 4e deel.

OKTOBER - ACTIVITEITEN

De Oostendse Heemkring "De Plate" heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende voordrachten die doorgaan in de loop van de maand oktober.

A. OKTOBER I - ACTIVITEIT. Namiddagvoordracht

Een namiddag voordracht met dia's gaat door op

woensdag 13 oktober 1993 om 14u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F., Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : GESCHIEDENIS VAN HET KONINKLIJK DOMEIN RAVERSIJDE

De spreker : de heer Aleks DESEYNE, conservator van het Openluchtmuseum Atlanticwall Raversijde.

Voor 2 jaar brachten wij een geslaagd bezoek aan het Koninklijk Domein Raversijde (200 deelnemers), waar we de kans kregen het uiterlijke van het Domein te bezichtigen. Vandaag wordt ons het innerlijke, de geschiedenis, uit de doekengedaan.

De heer DESEYNE, conservator van het museum, schetst ons, op basis van een honderdtal dia's een totaalbeeld van het Domein. Hij zal ons spreken over de voorgeschiedenis ervan in de 19de eeuw, het domein onder Leopold II, tijdens W.O.I en W.O.II en de periode van zijn laatste illustere bewoner Prins Karel van Vlaanderen. Hij rond het geheel af met beelden van de restauratie van de gebouwen en de openstelling in 1992.

De heer DESEYNE is een geboren westvlaming (Zonnebeke, 1947). Hij deed zijn studies aan de Rijksnormaalschool te Blankenberge en aan Sint Lucas te Gent.

Na 18 jaar ondervinding werd hij in 1988 conservator van het Streekmuseum te Zonnebeke. In 1989 stapte hij in dienst bij het Provinciaal Bestuur van Westvlaanderen waar hij werd ingezet voor het Openluchtmuseum Atlanticwall Raversijde. Sinds 1991 is hij verantwoordelijk voor het Memoriaal Prins Karel Raversijde.

De heer DESEYNE is voorzitter van de "Western Front Association België", V.Z.W., een vereniging die historici rond W.O.I groepeert. Hij heeft talrijke publicaties over dit onderwerp op zijn naam staan.

Een enige kans om Uw kennis van het Domein van Raversijde de hoogte in te krikken. Een voordracht die U niet moogt missen. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos ook voor niet-leden. Wij rekenen op Uw aanwezigheid.

B. OKTOBER II - ACTIVITEIT. Avondvoordracht met dia's

Een avondvoordracht met dia's gaat door op

donderdag 28 oktober 1993 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F., Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : OOSTENDSE ARCHITECTUUR IN HET INTERBELLUM

De spreker : De heer Norbert HOSTYN, Licentiaat Kunstgeschiedenis, Stadsconservator-Archivaris van de Stad Oostende.

De voordracht van vanavond is als het ware een vervolg op de voordracht die de heer Norbert HOSTYN in 1992 gaf over de Oostendse architectuur in de Belle Epoque.

Weer leidt de heer HOSTYN ons door heen Oostende om even stil te staan bij de grote urbanisatorische werken in de stad tijdens het interbellum : de uitbreidingen zuid- en westwaarts, maar vooral de ontsluiting van het oostelijk gebied : de nieuwe vissershaven, de wijk Opex.

Vervolgens bespreekt hij de voornaamste architecten die het nieuwe architectuurbeeld van Oostende tijdens het interbellum hielpen bepalen : DELEE, SMIS, CHRISTIAENS, PIL, CARBON, DANIELS, SCHAAP, VALLAY, enz.

De voordracht wordt geïllustreerd met een diaprojectie.

Wij kennen de heer HOSTYN als een uitstekend spreker die ons op een boeiende wijze doorheen zijn Oostende leidt. Wij weten dat hij sedert 1980 conservator en archivaris van onze stad is. Minder geweten is dat hij op velerlei terrein zijn kunsthistorische kennis naar een ruimer publiek uitdraagt. Zo is hij, sedert 1977, lesgever Antiquairs-opleiding aan het Vormingsinstituut Oostende. Auteur van monografieën over Eugène VERBOECKHOVEN, François MUSIN, Euphrosine BEERNAERT, Maurice BOEL, Gerard HOLMENS, Oscar HALLE, Emile BULCKE, Oscar DE CLERCK, Jan DE CLERCK, Belgische dierschilderkunst 18de-19de eeuw, Belgische marineschilderkunst 18de-19de eeuw.

Medewerker aan het Nationaal Biografisch Woordenboek (Brussel), het Allgemeines Künstlerlexikon (Leipzig-München), de Dictionary of Arts (London), de Dictionnaire des Peintres Belges (Brussel), het Lexikon van Westvlaamse Beeldende Kunstenaars (Brugge) en de Bénézit (Parijs), aan de antiekrubrieken in de weekbladen Knack-Weekend en Le Vif-Express.

Deskundige bij de Nationale en Internationale Arbitragecommissie bij de Orde van de Advokaten te Brugge. Gerechtsdeskundige.

Zijn specialisatiegebied is : Belgische (en Europese) plastische kunsten van neoclassicisme tot postimpressionisme.

Wilt U iets meer weten over de architectuur van tussen de twee oorlogen dan moogt U deze voordracht niet missen. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos ook voor niet-leden. En zorg dat je erbij bent.

J.B. DREESEN

ZEEWEZENSPOKKELS - 1

door Ferdinand GEVAERT

Naast de vele honderden mensen die er ooit werkzaam waren zijn er weinig mensen in onze omgeving, dat is Oostende en de randgemeenten om niet te spreken van de ganse Vlaamse kust, die geen familielid, vriend of kennis hebben die verbonden was aan het Zeewezen. We stellen "waren" omdat na de oprichting van de Regie voor Maritiem Transport in 1971 en de regionalisatie (federalisering) de activiteiten van het Zeewezen door andere organisaties, besturen en diensten werden overgenomen.

Het Zeewezen, of zoals vroeger genaamd "de Male", was niet alleen de maalboten "Oostende-Dover", doch ook verantwoordelijk voor het beloodsen, de bebakening van de kust en de Vlaamse banken, de sleepdienst, de zeereddingsdienst, zeevaartonderwijs, zeevaartinspectie, scheepsmeetdienst, waterschoutsambt, hydrografie, zeevisserij, scheepsherstelbedrijf voor staatsschepen, tot 1946 de visserijwacht en de exploitatie van een gedeelte van de haven van Oostende.

Waar vroeger al deze activiteiten beheerd en uitgevoerd werden door één organisatie, de Zeegroep der kust van het Bestuur van het Zeewezen, zijn er nu heel wat meer instanties die instaan voor één of meer van de bovenvermelde activiteiten. Met name :

- Oostende-Doverlijn	Regie voor Maritiem Transport
- Bebakening en vuren	Vlaamse Gemeenschap, Administratie
- Reddingsdienst	Waterinfrastructuur en Zeewezen
- Sleepdienst	id
- Hydrografie	id
- Zeevaartinspectie	Ministerie van Infrastructuur en
- Scheepsmeetdienst	Verkeerswezen, Bestuur van het
- Zeevaartonderwijs	Zeewezen
- Waterschoutsambt (zee-
vaartpolitie)	id
- Zeevisserij	Ministerie van Landbouw
- Visserijwacht	Ministerie van Landsverdediging
(Zeemacht)

In "Zeewezensprokkels" brengen wij een reeks bijdragen die handelen over de geschiedenis en de uitrusting van een aantal van de diverse diensten van de Zeegroep.

We hopen dat ooit iemand een synthese maakt van de globale invloed van het Zeewezen, en omgekeerd, op ons en het gewest, niet alleen maritiem, historisch en economisch, doch ook socio-kultureel, wetenschappelijk, zoals gewesttaal, aspecten van de materiële en geestelijke volkskunde, de volksmentaliteit. Hierbij gaan onze gedachten heel even naar de vele honderden die in functie van het Zeewezen één of beide wereldoorlogen doorbrachten in Groot-Brittanië, waaronder velen hun vormende jeugdjaren.

Moge deze bescheiden bijdragen een inbreng zijn.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

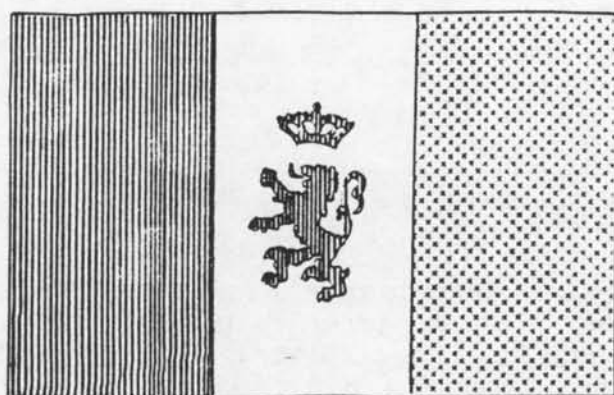
Door de wet van 9 juli 1845 werd de Oostende-Dover lijn ingericht, die dienst zou verzekerd worden door een afdeling van de "KONINKLIJKE MARINE" (toenmalige Zeemacht), die daartoe uitgerust werd met pakketboten. Bij de wet van 11 april 1862 werd de Koninklijke Marine ontbonden en werd de "STAATSMARINE" opgericht. Deze nieuwe dienst zou de pakketbotendienst overnemen en verder uitbaten benevens een aantal andere verplichtingen van de Koninklijke Marine, met o.a. de visserijwacht en de hydrografie van de kustwateren en Schelde. Tevens zouden de pakketboten een zeker militair karakter behouden om bepaalde representatieve opdrachten te kunnen vervullen. Zo behield men de Belgische oorlogsvlag (vloot) als vlag voor de schepen van de Staatsmarine, alhoewel deze dienst een volledig burgerlijke organisatie werd.

De Koninklijke Marine fungeerde onder het Ministerie van Buitenlandse Zaken, wat tevens het geval werd voor de Staatsmarine bij het oprichten van deze dienst in 1862. De naam Staatsmarine werd achteraf gewijzigd in Staatszeewezen. Deze naam wordt in sommige gevallen nog ten onrechte gebruikt heden ten dage, alhoewel sinds vóór het einde van vorige eeuw de organisatie achtereenvolgens de naam gedragen heeft van : Ministerie van het Zeewezen, Beheer van het Zeewezen en Bestuur van het Zeewezen.

Sommige tradities van de Koninklijke Marine, eigen aan alle militaire organisaties, hebben in het Zeewezen, voornamelijk bij de pakketboten en de visserijwacht, nog lange jaren nagewerkt, zoals ondermeer het brengen van de militaire groet aan oversten. Vele van deze tradities zijn echter afgestorven na de Eerste Wereldoorlog, toen in 1919-20 een groot aantal oud-strijders in dienst trad van het Zeewezen, die allen, begrijpelijk genoeg, het militair gedoe beu waren.

Heden is er, op de gevoerde vlag na, niet veel meer te bespeuren van deze tradities, mogelijks uitzondering gemaakt voor het groeten met de vlag van oorlogsbodems en andere schepen van de lijn.

Vlag van de Staatsvloot

Zwart

Geel

Rood

Zo'n 20 jaar geleden las ik in een toen recent Engels boek volgende zinsnede : "the Belgian car and mail vessels are not only run with the efficiency of navel ships but also look like them" (de Belgische autoveren en postboten worden niet alleen uitgebaat met de doeltreffendheid van marineschepen maar ze lijken er ook op).

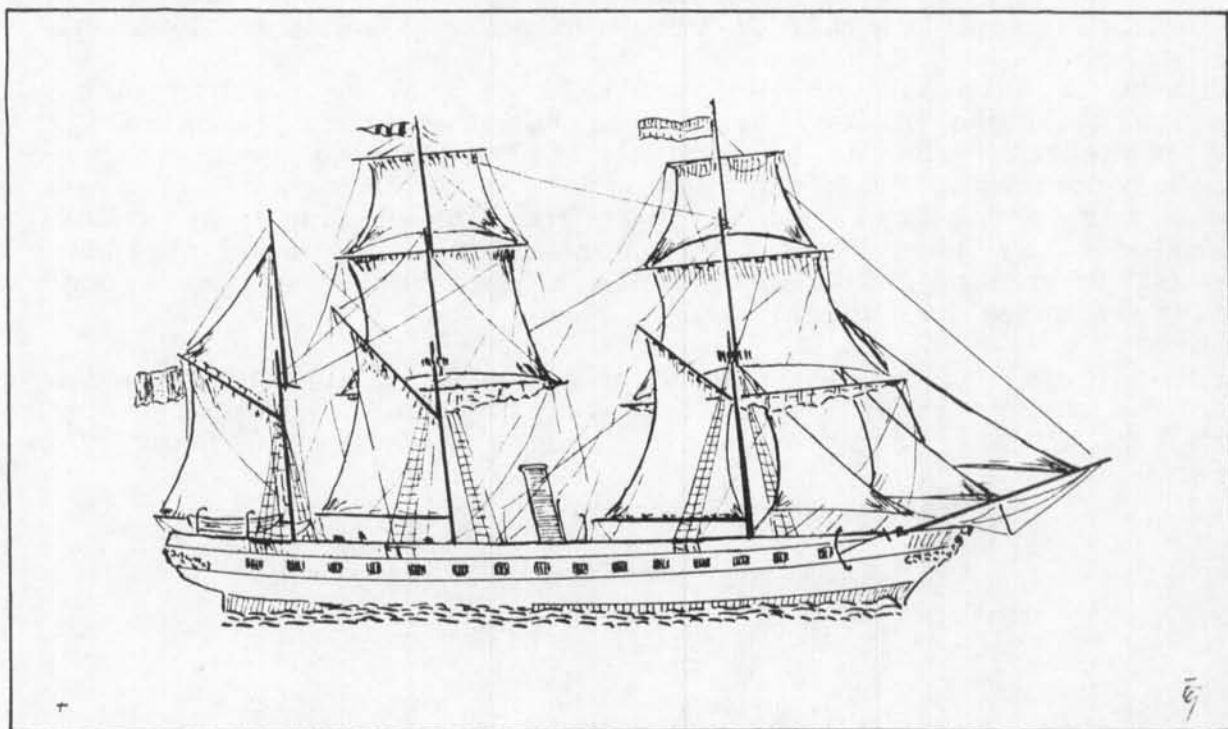
Naar onze mening was dit niet alleen zo voor de schepen doch ook voor de uniformen van de scheepsbemanning, voornamelijk wat de officieren en dekbemanning betreft.

DE VISSERIJWACHTERS

Bij het opheffen van de Koninklijke Marine, de voorloper van de huidige Zeemacht, in 1862 werd de Staatsmarine (Zeewezen) opgericht. De nieuwe dienst moest instaan voor de exploitatie van de pakketboten, de hydrografie en de visserijwacht.

Ten behoeve van de visserijwacht werd door de Belgische Staat een driemastbark, de "Mathilde", gehuurd bij de Oostendse reder VAN CUYL. Het schip, gebouwd in eik, was te Oostende gebouwd in 1850 voor rekening van VAN CUYL. Het mat 248 ton, was 32,69 meter lang en was geklasseerd bij Bureau Veritas met de notitie 5/6 A.I.I (1).

Bij Koninklijk Besluit van 3 september 1867 werd aan boord van het schip een school voor scheepsjongens ingericht.

"MATHILDE", naar een schilderij op glas, door onbekende schilder, uit de verzameling R.Verbanck.

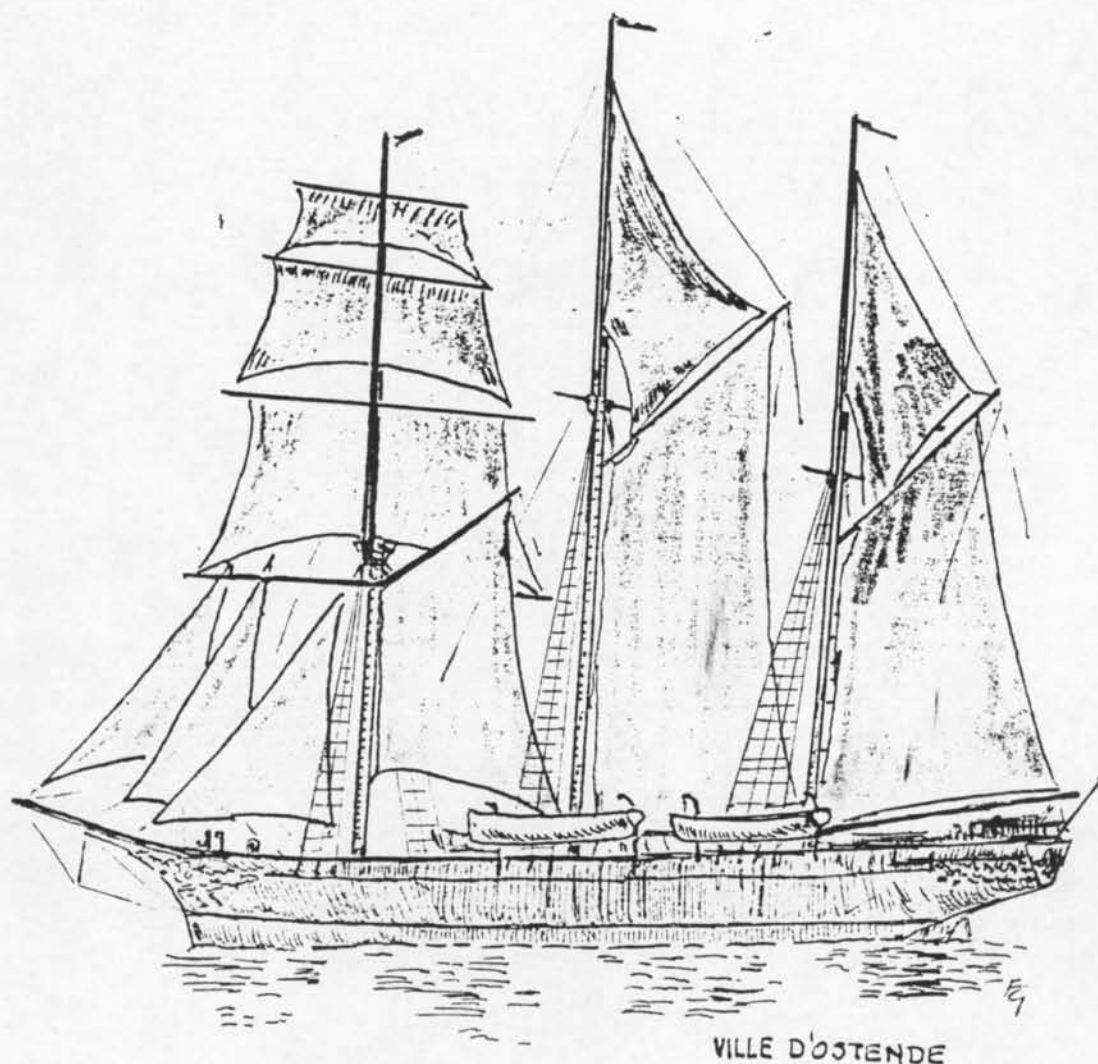
In 1880 eindigde het huurcontract met de Belgische Staat. Op 26 november 1880 werd overgegaan door VAN CUYL tot de openbare verkoop van het schip in het "Hôtel de Nations", Kapellestraat 60 te Oostende, onder notaris A.H.N. LIEBAERT. In het verkoopsbericht wordt vermeld dat het schip zich bevond in het Tweede Handelsdok te Oostende en dat het gediend had bij de Belgische Staat als scheepsjongensschool (Ecole de mousse). Dat het schip dienst van visserijwacht had vervuld wordt in het bericht niet vermeld (2).

De Conventie van Den Haag van 6 mei 1882 werd door de wet van 6 januari 1884 bekrachtigd. Hierbij zou België, samen met Groot-Brittannië, Duitsland, Denemarken en Nederland deelnemen aan de internationale visserijwacht. In deze overeenkomst voor het

regelen van de beschermingsdiensten van de visserij op de Noordzee, werd bepaald dat de bewaking van de visvangst zou geschieden door eenheden van de oorlogsmarine van de contracterende partijen, maar dat, wat België betreft, de eenheden staatsschepen konden zijn, onder bevel van daartoe gecommissioneerde kapiteins.

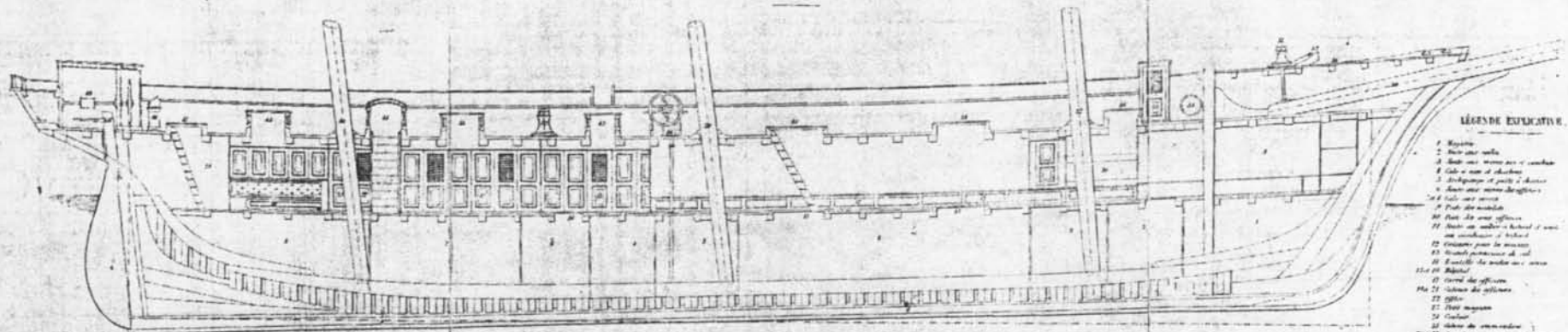
Bij de wet van 5 augustus 1879 werd 160.000 Fr. uitgetrokken voor de bouw van een visserijwachtschip ten behoeve van het Zeewezen. Het ontwerp van het schip werd gemaakt door hoofdingenieur DELCOURT van de technische diensten van het Zeewezen (de Genie Maritime). De opdracht voor de bouw werd toegekend aan een scheepswerf te Baasrode.

Het schip, genoemd "Ville d'Ostende" liep in 1881 van stapel. Het was een driemastbark van 358 ton, 33,80 m. lang en 7 m. breed. Het schip, een zeilschip, was niet uitgerust met mechanische voortstuwing. Naast voorzieningen voor de bemanning bestaande uit een commandant (de scheepskapitein), drie officieren, 2 bootsmannen, een meester-timmerman (ook zeilmaker) 12 matrozen was er ruimte voor 30 scheepsjongens (leerlingen) en een hospitaal. Op een aantal geweren na was het schip onbewapend.

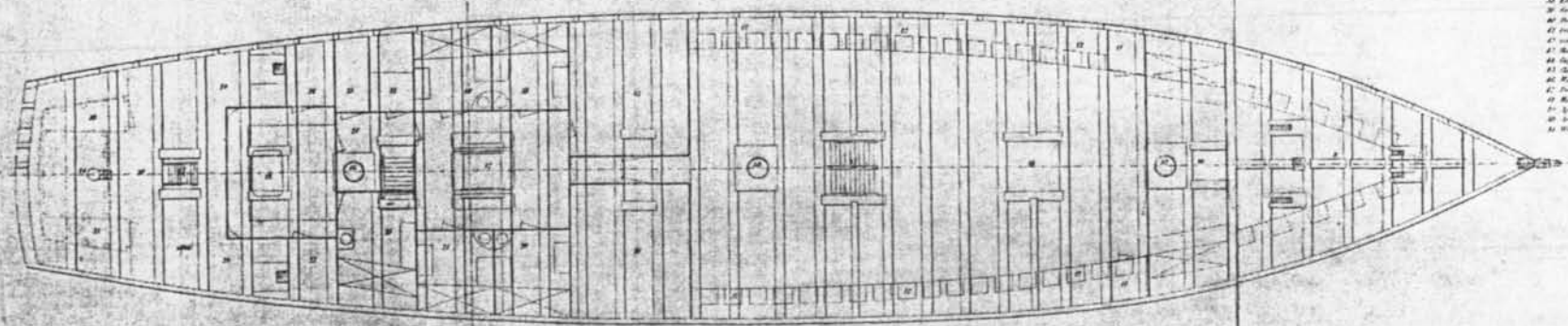
Bateau trois mâts, garde-pêche.

Echelle de 1/40

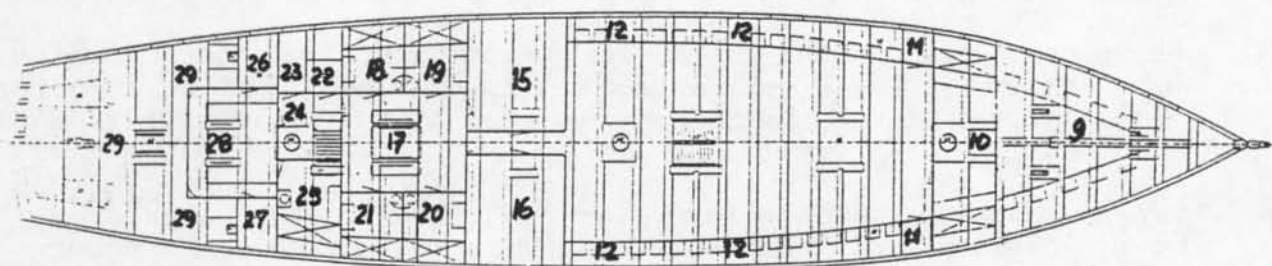
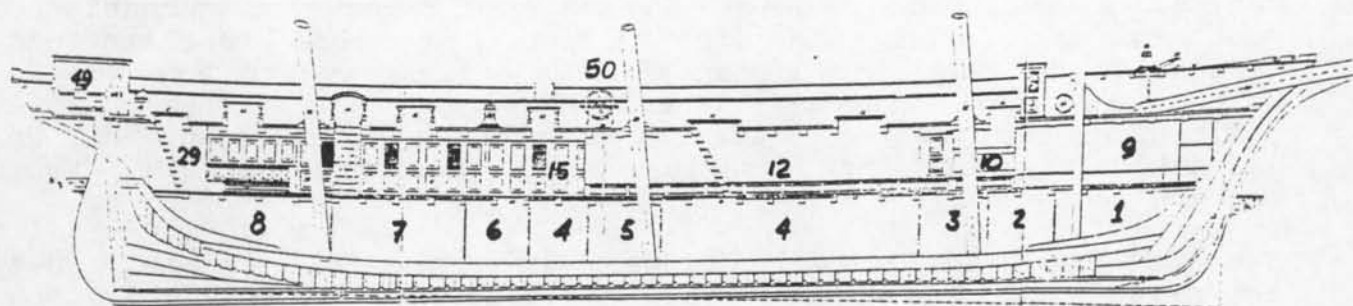
LÉGENDE ÉDUCATIVE.

1. Kuytje
2. Mât avant
3. Cabotage
4. Cabotage
5. Cabotage
6. Cabotage
7. Cabotage
8. Cabotage
9. Cabotage
10. Cabotage
11. Cabotage
12. Cabotage
13. Cabotage
14. Cabotage
15. Cabotage
16. Cabotage
17. Cabotage
18. Cabotage
19. Cabotage
20. Cabotage
21. Cabotage
22. Cabotage
23. Cabotage
24. Cabotage
25. Cabotage
26. Cabotage
27. Cabotage
28. Cabotage
29. Cabotage
30. Cabotage
31. Cabotage
32. Cabotage
33. Cabotage
34. Cabotage
35. Cabotage
36. Cabotage
37. Cabotage
38. Cabotage
39. Cabotage
40. Cabotage
41. Cabotage
42. Cabotage
43. Cabotage
44. Cabotage
45. Cabotage
46. Cabotage
47. Cabotage
48. Cabotage
49. Cabotage
50. Cabotage
51. Cabotage
52. Cabotage
53. Cabotage
54. Cabotage
55. Cabotage
56. Cabotage
57. Cabotage
58. Cabotage
59. Cabotage
60. Cabotage
61. Cabotage
62. Cabotage
63. Cabotage
64. Cabotage
65. Cabotage
66. Cabotage
67. Cabotage
68. Cabotage
69. Cabotage
70. Cabotage
71. Cabotage
72. Cabotage
73. Cabotage
74. Cabotage
75. Cabotage
76. Cabotage
77. Cabotage
78. Cabotage
79. Cabotage
80. Cabotage
81. Cabotage
82. Cabotage
83. Cabotage
84. Cabotage
85. Cabotage
86. Cabotage
87. Cabotage
88. Cabotage
89. Cabotage
90. Cabotage
91. Cabotage
92. Cabotage
93. Cabotage
94. Cabotage
95. Cabotage
96. Cabotage
97. Cabotage
98. Cabotage
99. Cabotage
100. Cabotage

93 - 242

Visserijwachtschip "Ville d'Ostende"

1. Magazijn
2. Zeilenruim
3. Eetwarenmagazijn
4. Kolenruim en drinkwater
5. Kettingbak en lensput
6. Eetwarenmagazijn officieren
7. Eetwarenmagazijn
8. "
9. Matrozenverblijf
10. O/officierenverblijf
11. Magazijn
12. Verblijf leerlingen
15. Hospitaal
16. "
17. Eetzaal officieren
18. Kajuit officier
19. " "
20. " "
21. " "
22. Keuken (kombuis)
23. Magazijn
24. Hal
25. Hut commandant
26. Kast vr zeekaarten
27. Kast vr instrumenten
28. Dagverblijf commandant
29. Beschuitmagazijn
49. Stuurmachine (manueel)
50. Lenspomp

VISSERIJWACHTSCHIP "VILLE D'OSTENDE"

In bepaalde maritieme kringen werd de vraag gesteld of het schip wel zou geschikt zijn voor het uitvoeren van de politieopdrachten van de visserijwacht, gelet op het ontbreken van mechanische voortstuwing. Immers, de stoommachine had reeds haar intrede gemaakt in de visserij (3), zodat de mogelijke overtreders van de wetten op de visserij sneller waren dan degenen die politietoezicht moesten houden. Ook had men bedenkingen over de geschiktheid van het schip als opleidingsvaartuig voor scheepjongens.

Het Oostends blad "Echo d'Ostende" van 8 mei 1881 vermeldde dat het nieuw visserijwachtschip volledig afgewerkt was en in de loop van de week te Oostende zou aanmeren. Er werd ook vermeld dat ze vernomen hadden dat het schip een "schoonheid" was en terzelfdertijd volledig voldeed aan alle vereisten van de dienst.

In het nummer van 15 mei 1881, na de aankomst van het schip te Oostende, vermeldt het blad echter dat de tuigage niet beantwoordt aan dat van een opleidingsschip en als visserijwachtschip niet geschikt is. Het blad vroeg zich af of :

"hoe ons visserijwachtschip zijn taak zou kunnen uitvoeren als de overtreders zich dank zij hun stoommachines rapper konden uit de voeten maken dan ons zeilschip kon varen. Waarom het traagste middel gebruiken om de politiereglementen te doen eerbiedigen en om een humanitaire taak te vervullen ? De tijd was niet ver meer af dat Franse en Engelse visserijwachtschepen politieopdrachten zouden uitvoeren in onze territoriale wateren" (4).

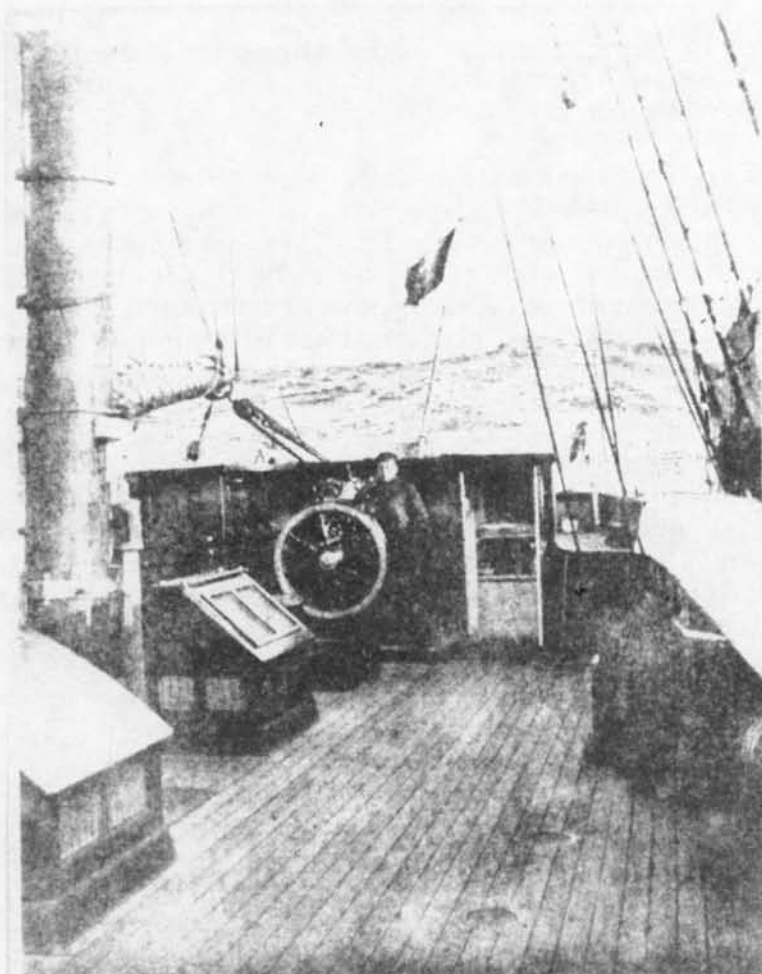
Op 2 juni 1881 vertrok de "Ville d'Ostende" voor het eerst op kruisvaart, onder bevel van Cdt. VAN SCHOOTEN. Ook een geneesheer, dr. CORBISIER van het Gentse hospitaal maakte de reis mee (5).

Na de komst van het tweede schip bestemd voor de visserijwacht, de stoomaviso "Ville d'Anvers" verzekerde de "Ville d'Ostende" nog slechts gedurende de zomer de visserijwacht.

Op maandag 7 juli 1903 vertrok de "Ville d'Ostende" op kruisvaart. De eerste aanlegplaats zou Lerwick in Schotland zijn. Vervolgens zou men de steven naar Bergen in Noorwegen en de Fär-Öereilanden wenden. Door het uiterst slecht weer moest het schip gaan schuilen in de monding van de Schelde. In de monding van de Schelde liep het schip vast op de Suikerplaat tussen Borselen en Terneuzen.

Op 8 juli werden de aalmoezenier en de scheepjongens met reddingsboten ontscheept daar men vreesde dat het schip zou verloren gaan. Assistentie werd geboden door sleepboten uit Oostende en Antwerpen. Op 10 juli slaagde men erin het schip terug vlot te krijgen nadat met hulp van de genie een geul gegraven werd van het schip tot in dieper vaarwater. De eerste herstellingen werden te Vlissingen uitgevoerd. Het schip was deerlijk toegetakeld. Ooggetuigen verklaarden dat het schip in een wrak herschapen was. De vraag werd gesteld of het nog de moeite loonde om het schip te herstellen. Wat echter wel geschiedde.

In augustus 1914 kwam de oorlog over ons land. Bij het ontruimen van Oostende in Oktober 1914 werd het schip te Oostende achtergelaten. Het werd door de bezettende Duitsers in beslag genomen. In 1916 werd het schip door de Duitsers naar Hamburg ge-

De "Ville d'Ostende" op zee, met de roerganger aan het stuurrad, beschut door een vorm van roef. Aan bakboord de vlaggekast (met open deuren), aan stuurboord het water-closet (toilet)

sleept volgeladen met koper en brons die de inwoners van Oostende en omliggende hadden moeten inleveren. O.m. de bronzen beelden die vóór de oorlog opgesteld waren op de de Smet de Naeyerbrug (6). Na de oorlog werd herhaaldelijk navraag gedaan bij de Duitse overheden over de ligging of lot van het schip, echter zonder resultaat. Tot op heden kent men het uiteindelijk lot van het schip niet.

Zoals reeds aangehaald waren ter gelegenheid van de bouw van de "Ville d'Ostende" door de maritieme middens, zowel te Antwerpen als te Oostende, nogal wat opmerkingen gemaakt over het type van het schip (zeilschip) het ontwerp en de uitrusting. Dit niet alleen op het vlak van de functie van het schip als visserijwachtschip doch ook als opleidingsvaartuig. Onmiddellijk na de indienstname bleek dat het schip als visserijwachtschip geen succes was, om het zachtjes uit te drukken.

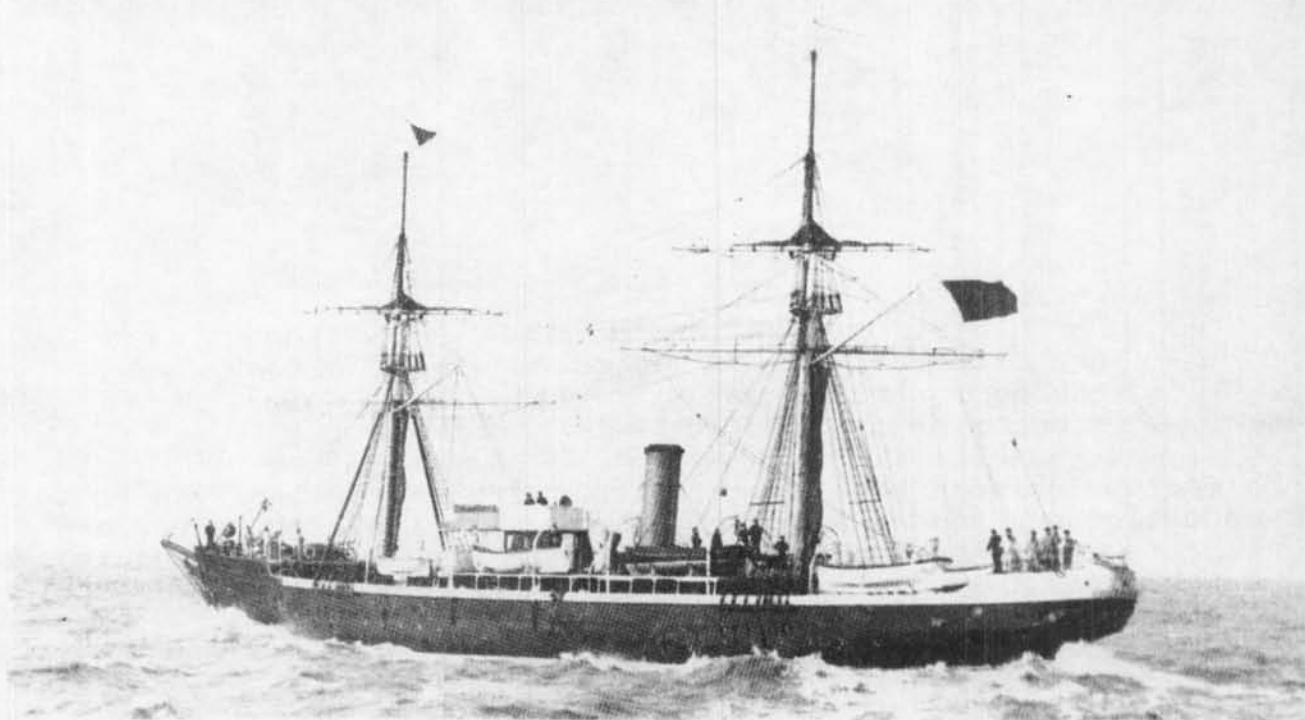
De gebreken werden door de overheid onderkend. In 1884 werd de specificatie voor de bouw van een tweede visserijwachtschip opgesteld en door de bevoegde minister J. VANDENPEEREBOOM, minister van spoorwegen, posteriej en telegrafie, goedgekeurd op 21 oktober 1884.

Het betrof een stoomaviso (7) die dezelfde functies zou uitoefenen zoals ze voorzien waren bij de bouw van de "Ville d'Ostende", nl.

visserijwacht en schoolschip voor scheepsjongens. Het nieuw schip, de "Ville d'Anvers" werd eind 1884 besteld bij Cockerill en het zou gebouwd worden op de werven te Hoboken.

In de koopvaardij worstelde men met een tekort aan kapiteins, officieren en scheepswerktuigkundigen van Belgische nationaliteit. Er werden stappen ondernomen bij de overheid om op het nieuwe schip faciliteiten te voorzien voor het inschepen en opleiden van aspirant dekofficieren en scheepswerktuigkundigen. Aan het verzoek werd gehoor gegeven en het ontwerp van de accommodaties werd aangepast om in deze behoefte te voorzien.

Het schip werd begin januari 1886 te Oostende afgeleverd. Op 23 januari 1886 vertrok het schip uit Oostende voor een eerste kruisvaart, onder het bevel van Cdt. E.P. ECREVISSE, oud-gediende van de voormalige Koninklijke Marine. Het schip had een lengte over alles van 72 m. De lengte tussen de loodlijnen bedroeg 64,24 m. en de breedte op de spanten 9,15 m. De holte was 5,20 m. en de gemiddelde diepgang 3,55 m bij een waterverplaatsing van 1.136 ton. De netto tonnemaat was 415 ton.

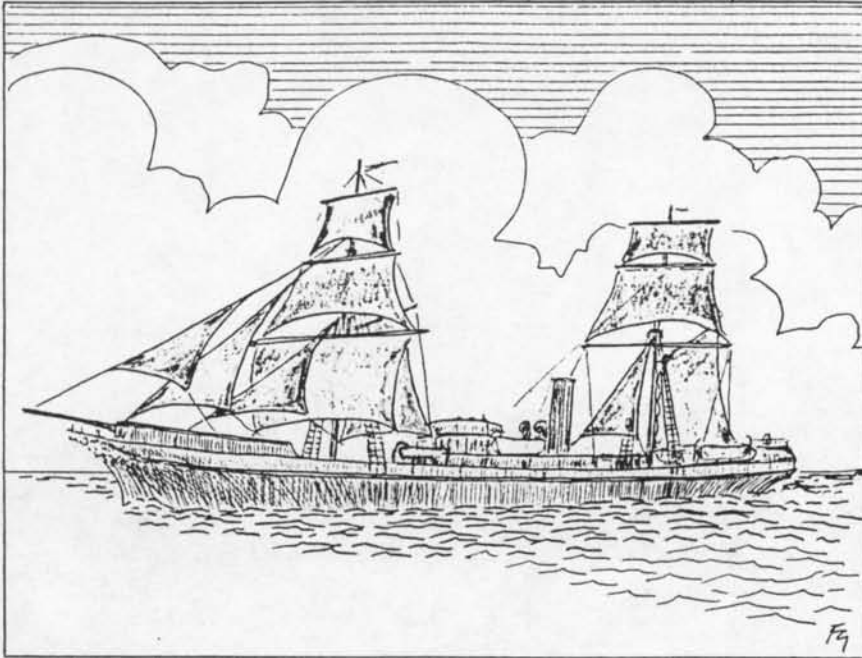
"Ville d'Anvers"

Het schip werd aangedreven door een vierbladige schroef dat bekrachtigd werd door een compound stoommachine; met een geïnduceerd vermogen van 800 IPK. De benodigde stoom werd geleverd door twee met kolen gestookte stoomketels. Een derde ketel zorgde voor stoomproductie ten behoeve van de hulpwerktuigen. De stuurmachine, ankerspil, kaapstander en verscheidene pompen werden met stoom gedreven. De verwarming van de verblijven gebeurde met warmwaterradiatoren.

De snelheid van het schip bedroeg 11,25 knopen, bij maximum machinevermogen. Tevens was het schip uitgerust met hulpzeilen waarbij het opgetuigd was als brik (8), met een zeiloppervlakte van 713 m².

Het schip, met stalen romp en teakhouten dekken, was ingedeeld in vier compartimenten, waarin, van achterschip tot vóór, de accommodaties voor :

- scheepsstaf, hospitaal en apotheek,
- machine- en ketelruimten, kolenbunkers,
- verblijf voor aspirant-officieren, scheepsjongens en o/off.
- matrozenverblijf, stokers en leerling-scheepswerktuigkundigen.

S.S. "Ville d'Anvers", met hulpzeilen bijgezet.

De bemanning bestond uit een kapitein (commandant) en 4 dekkofficieren, een officier-werktuigkundige, een dokter, een aalmoezenier, twee scheepswerktuigkundigen, een bootsman, zeilmaker, sloopstimmerman, een kwartiermeester-matros, een kwartiermeester-stoker, 4 stokers en 12 matrozen. Tevens konden er 12 aspirant-officieren, 5 leerling-scheepswerktuigkundigen en 40 scheepsjongens ingescheept worden. De kaartenkamer en keukens waren ondergebracht in het dekhuis met daarop het stuurhuis en de "monkey-bridge" (9).

In vergelijking met de "Ville d'Ostende" waren de verblijven luxueus ingericht. Zo had de commandant een wasbekken met stromend warm- en koud water !

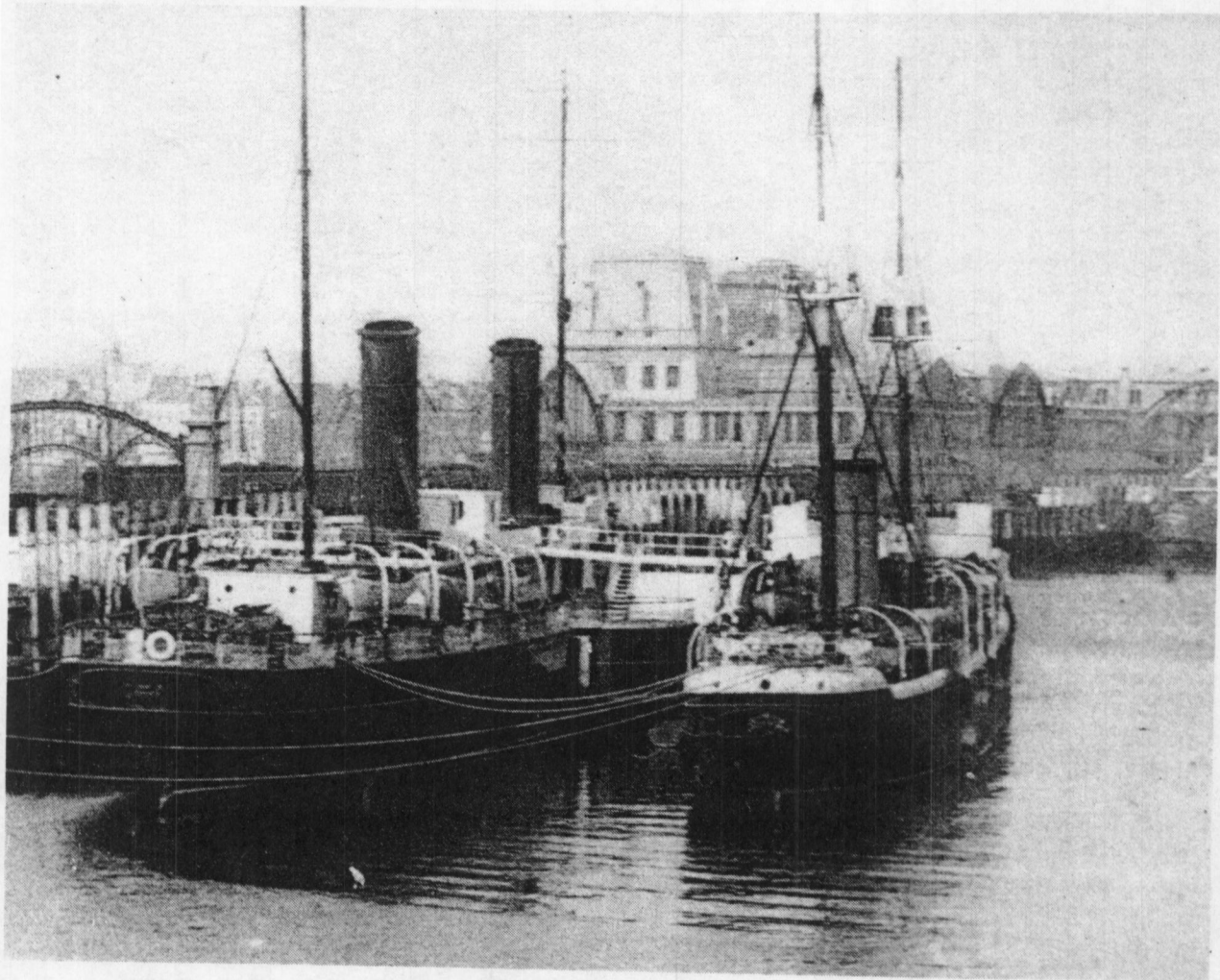
Alhoewel het schip een "aviso" was, was er geen bewapening aan boord, met uitzondering van een aantal handwapens en geweren.

Na de indienstname van de "Ville d'Anvers" kon de visserijwacht uitgevoerd worden door een Belgisch schip. Tot dan werd sinds de ondertekening van de Conventie van 1882 de visserijwacht uitgevoerd door Britse schepen met Britse bemanning die een mandaat hadden om procesverbaal op te stellen en boeten op te leggen in naam van en ten bate van de Belgische staat.

In oktober 1914 week het schip uit naar Frankrijk. Na allerlei diensten werd de "Ville d'Anvers" in 1917 door het Zeewezen, ter beschikking gesteld van de nieuw opgerichte militaire marine, het "Depot voor Bemanningen". Het schip werd herschapen in een waar artilleriemuseum. Het voer een kanon van 9 cm, een Portugees kanon

van 7,5 cm, een Engelse zesponder, een 3,5 cm kanon, verscheidene machinegeweren en een loopgrachtmortier. Het schip deed dienst als mijnenveger.

Na de oorlog werd het schip terug overgemaakt aan het Zeewezen. Het schip kwam terug te Oostende op 15 november 1918. Het schip werd hersteld en opgetuigd om dienst te doen als visserijwachtschip. Het zou echter spoedig vervangen worden door een nieuw schip. De "Ville d'Anvers" werd in 1925 verkocht aan een Gents sloopbedrijf.

1921 - De "Ville d'Anvers" gemeerd naast de maalboot "Princesse Clementine" aan de Pakketbotenkaai te Oostende.

-
- (1) Volgens sommige bronnen zou in het Fort Napoleon, waar vóór 1940 een heemkundig museum was ingericht, zich een afbeelding van de "Mathilde" bevonden hebben. De heer Richard VERBANCK, uit Bredene, bezit een schilderij op glas, door een onbekend schilder, die de "Mathilde" voorstelt. De tekst op het schilderij luidt : "Mathilde van Oostende, Kapitein Jacques DEWILDE, 1863". Vermeldingswaardig is het feit dat op het schilderij een schouw voorkomt. We hebben geen vermeldingen gevonden dat het schip uitgerust was met een mechanische voortstuwing.
- (2) Echo d'Ostende, 21.11.1880.
- (3) In 1877 werden in Engeland 53 stoomsleepboten uitgerust met treilergerei en bedreven effectief de visserij. In 1881 werd de eerste stoomtreiler met schroefvoortstuwing afgeleverd in

Engeland. In Oostende verscheen de eerste stoomtreiler in 1883.

Bron : Deep Sea Fisheries, P.N. Thomas, Argus Press, Hemel Hempstead, Engeland, 1975.

- (4) Wat tot de komst van de "Ville d'Anvers" ook geschiedde.
- (5) Echo d'Ostende, 02.06.1881.
- (6) Deze beelden waren de aanleiding tot de volkse naam voor de de Smet de Naeyerbrug, de "T.ttebrug", toponiem dat tot heden nog steeds courant in gebruik is.
- (7) Aviso : naar "Van Dale", snel, licht oorlogsvaarttuig om berichten over te brengen. Naar "Larousse", petit bâtiment rapide qui portait des dépêches, et qui est surtout employé aujourd'hui à l'escorte des convois navale.
- (8) brik : twee masten met ra-zeilen.
- (9) monkey-bridge, buitenbrug op het stuurhuis, de "passerelle".

DE PAUSELIJKE ZOEAVEN

Met verwijzing : Oostendse solidariteit met de Pauselijke Zoeaven. I. VAN HYFTE in De Plate blz. 93 - 78 + 79.

Lijk telkens las ik ook "maart 1993" van De Plate door, van de eerste blz. tot aan de laatste, ook wanneer de aangeboden verhandelingen eigenlijk buiten mijn interessesfeer horen.

Maar uw artikel interesseerde me héél speciaal. Het is immers zo, dat ik van kindsbeen af (en dat is nu ruim 3/4 eeuw lang) de lofzang hoorde van de Pauselijke Zoeaven : mijn overgrootvader was er één geweest, - hij hield zelfs een dagboek, dat trouwens gepubliceerd werd, en taalkundig besproken.

Net lijk alle historici die het over de Pauselijke Zoeaven hebben, spreekt ook U van de "bloedige" slag te Castelfidardo. Het spreekt van zelf : elke gevallene was er één te veel.

Alhoewel ik bij dat "bloedig" relativerend denk.

Van Pauselijke kant waren er daar 6 bataljons en 2 eskadrons; wat toch nogal veel volk betekent. Ik reken als volgt : een bataljon van 600 man en een eskadron van 120 man, dat komt uit op $6 \times 600 = 3600 + 2 \times 120 = 240$, samen 3.840 man. En er vielen nog geen 60 man. Héél weinig ten slotte.

Waarom is Castelfidardo dan zo beroemd, waarom heeft die veldslag in Europa zo een beroering verwekt ?

Ik denk, enerzijds, dat de Pauselijken bijzonder heldhaftig streden, tegen een grote overmacht (ik heb geen onaanvechtbare cijfers, maar vermoed dat de Pauselijke Zoeaven 1 tegen 3 streden). Anderzijds omdat het omstoten van de Paus-Koning (il Papa Re) een dreiging was voor het reeds zo wankele Europees evenwicht. En dat verklaart waarom de SERRUYS vader en zoon, op uw lijst voorkomen; die zeer belangrijke familie SERRUYS heeft immers nooit de reputatie gehad biezonder vroom te zijn, - en dat verklaart ook, waarom vooraanstaande protestanten de Pauselijke Zoeaven met alle middelen steunden.

Nu, die "épée d'honneur". In de XIXde eeuw werden héél veel eredegens en ere-zwaarden aangeboden. Ofwel aan een gezagvoerder die

sympathiek voorkwam (oh ja !) ofwel aan een gezagvoerder die zegevierde; ofwel aan een generaal die, net lijk LAMORCIERE, niet zegevierde, maar een symbool was van de heldenmoed van zijn manschappen. Dat heeft niets met operette te maken.

Inderdaad, dat gaat nu voort, maar niet meer met een erewapen, maar wel financieel. Denk maar aan de enorme financiële bedragen, die in de beurs van SCHWARZKOPF terechtkwamen, na de (laten we zeggen : roemrijke ?) Golfoorlog.

P.S.

1. Mijn wetenschap komt van L. LECONTE, in "Carnet de la Fourragère, 2ème série, n° 2 (juli 1928) blz. 177-178.
2. In de Italiaanse scholen wordt steeds nog aangeleerd, dat de Pauselijke Zoeaven de gevaarlijkste tegenstanders waren van "Italia fara da se", en dat ze geen gelegenheid lieten, om de Italianen, die niet pausgezind waren, te vernederen (eigenlijk worden ze er als gewone terroristen voorgesteld).
3. Denk nu niet, dat ik de reputatie van de Pauselijke Zoeaven wil doen tanen ! Het waren moedige jongens (en strijdlustig) - en zo de "neri" ze gaarne zagen aankomen, bespaarden de "rossi" geen moeite om hun kazernes in de lucht te doen vliegen. Trouwens :
4. Ikzelf ben een Vaticaanse leke-dignitaris geweest, door de H. Stoel verheven tot ridder-commandeur van een prestigieuze Ridderorde, en gewezen bestuurslid van Pro Petri Sede. Zo een man kan geen kwaad vertellen over de Pauselijke Zoeaven !

Dr. Jan G. DE BROUWERE

DE GEZANDSTRAALDE GLASTAFERELEN IN HET OOSTENDS POSTGEBOUW

door François DUCHATEAU

Wie het publieke gedeelte van de RTT (nu noemt men dit Belgacom) van het Oostends postgebouw binnen gaat wordt getroffen door veertien gezandstraalde glastafereelen, die een overzicht geven van de geschiedenis van de telegrafie en telefonie.

Ze zijn door de firma RIGUELLE te Gentbrugge uitgevoerd naar een ontwerp van kunstenaar Jo MAES (Bredene ° Bredene 1923).

De 14 taferelen, gezien van links naar rechts, stellen allegorisch de volgende onderwerpen voor :

1. Man en vrouw (= de mensen). De mensen zijn de wereld rond met elkaar verbonden. Het verlangen om met elkaar te communiceren is zo oud als de wereld. Onbekende geluiden worden voorgesteld : de wind - een kinkhoorn.
2. Mercurius, vleugels aan de voeten en op het hoofd. De bode van de Goden : de God van alles dat vlug moet gaan.
3. Eerste vorm van communicatie op afstand. Twee seingeverers staan op een heuvel om met vlaggen of tekens een boodschap door te geven, een ontvanger schrijft de boodschap op.
4. Het eerste elektromagnetisch apparaat. Seingever en seinontvanger hebben elk een schijf met wijzer. Naar gelang de

- sterkte van het impuls beweegt de naald bij de seinontvanger zodat deze de boodschap kan aflezen.
5. Het doorgeven van berichten over zee gebeurt door middel van onderzeese kabels.
 6. Het Hughes-apparaat. Een kabelverbinding tussen twee snelwerkende telegraaf toestellen. Zender en ontvanger hebben een apparaat met pianoklavier. Het voordeel was het bekomen van een op band gedrukte tekst. Het zenden als dusdanig, wordt typografisch afgebeeld door een wiel met de letters A B C.
 7. De Belgische maagd, zwanger van levenskracht. Symbolisch trekt zij aan de draden. Zij verbeeldt het vooruitstrevend België. Een huldebetoon aan de RTT.
 8. Het Sint-Maartensgebaar. De RTT doet aan sociaal werk.
 9. Man en vrouw. Zij verbeelden de mensen in het algemeen die onderling met elkaar een verbinding behouden door middel van de RTT : een driehoeksverkeer. Bemerkt de drie armen; van verzender naar ontvanger langs de RTT om. Het hoofd van de tussenpersoon is vervangen door een wiel met letters. Hier bedoelt men het tweede snelwerkende telegraaf toestel met op band gedrukte teksten : nl. de Baudot. Samen met de Hughes is het de voorloper van de "verreschrijvers" die voorzien zijn van een schrijfmachineklavier. Later werden deze verreschrijvers bij abonnées thuis opgesteld. Alzo kwam de telex-dienst tot stand en het toestel werd kortweg telex genoemd.
 10. De "figuur" die een duikt neemt vanop een piloon. Het verbeeldt het overseinen van foto's.
 11. Vrouwfiguur - schip - vliegend paard : verbeelden het postverkeer te land, ter zee en in de lucht.
 12. Een monster vernietigt alle communicaties : oorlogsgeweld.
 13. De heropbouw van het Postgebouw. De figuur verbeeldt architect EYSSELINCK.
 14. De overwinning. Bemerkt in de achtergrond de grote handpalm met bovenop de wijsvinger en kroon. De handpalm met palmtak staat voor de werkkraft en toekomst van de RTT.

MONUMENTEN, BEELDEN & GEDENKPLATEN TE OOSTENDE

door Norbert HOSTYN

LXXIV - SCULPTUUR IN DE BALIERUIMTE VAN HET TOERISMEBUREAU

Deze sculptuur is de "nieuwkomer" in het sculpturale patrimonium van de stad.

Bij de constructie van officiële gebouwen bestaat er een wettelijke verplichting dat een bepaald percentage van de bouwkosten besteed dienen te worden aan de artistieke decoratie. Deze decoratie dient onroerend te zijn, t.t.z. "vast" aan het gebouw : wandbeschilderingen, glas-in-loodramen, onverplaatsbare sculptuur...

Dit was ook voor de bouw van het nieuwe toerismebureau aan het Monacoplein het geval (1991-1992).

De opdracht voor deze operatie werd pas begin 1992 toegewezen aan de Oostendse beeldhouwer Bart SOUBRY. De plannen voor de nieuwbouw lagen toen reeds vast en de bouw zelf was reeds goed gevorderd. Wetende dat het gebouw diende te openen op 1 juli 1992 was het voor de kunstenaar ook een ware wedren tegen de tijd.

Bart SOUBRY opteerde voor een tweedelig concept : een ruw-gekapte stenen balkvorm die uit de enige vaste wand van de balieruimte steekt, en in het midden op de vloer een rechthoekig bassin met 4 schuin oplopende wanden, en met daar in een fonteinsculptuur. Alles, zowel de balkvorm uit de muur, de wanden van het bassin als de sculptuur zelf, zijn uitgevoerd in dezelfde steensoort die ook voor de vloerbekleding werd aangewend, nl. Jura Grau of Deutsch Grau uit Treuchtlingen/Duitsland, Beieren.

De fonteinsculptuur zelf is grosso modo een rechtopstaande, van buiten ruw bekapte balkvorm, die zodanig uitgezaagd werd dat ze uit twee losse, in/uit elkaar "schuivende" delen bestaat.

Als dusdanig sluit het concept helemaal aan bij de sculpturale problematiek die de kunstenaar intens bezig hield in de periode waarin het beeld geconcipeerd werd, nl. het veruitwendigen van het "binnenste" van de steen.

Het element water bestaat uit een krachtige, dikke waterstraal die tegen de onderzijde van het binnenste van de fonteinsculptuur opspuit, dan langs de steen afdruipt, en zo terecht komt in het bassin dat met een aantal stenen in dezelfde materie als de vloer en de sculptuur zelf is gevuld. Een pomp en een afvoerleiding zorgen voor de synchronisatie tussen de aan- en afvoer van het water.

Tijdens de officiële inhuldiging van het Toerismebureau op 5 september 1992 gaf kunstcriticus Hugo BRUTIN een duiding bij deze sculptuur van SOUBRY

* * *

Een tweede sculptuur van SOUBRY in het stadsbeeld vindt U in de Leffingestraat, ter hoogte van het Paramedisch Instituut. Het betreft echter een privé-initiatief op gronden van deze school.

Het Museum voor Schone Kunsten te Oostende bezit 3 kleinere sculpturen van de kunstenaar.

Biografische nota van Bart SOUBRY :

Geboren te Sint-Eloois-Winkel in 1942, maar als kind reeds te Oostende woonachtig (Brusselstraat), waar Jan DE CLERCK, zijn buurman, hem begeleidde bij zijn eerste stappen in de kunstopleiding.

Studies aan de Academie te Oostende (toegepaste kunsten o.l.v. Raoul SERVAIS; 1958-1965); autodidact als beeldhouwer.

Belangrijke retrospectieve in het Museum voor Schone Kunsten te Oostende, 1991-1992.

Literatuur :

- Steen in de hedendaagse Belgische kunst (catalogus), Brussel (Atelier 340), 1983.
- Beelden 1988. De Haan, 1988.
- Kunstbeeld nu, Oostende (Casino-Kursaal), 1988.
- N. HOSTYN, Museum voor Schone Kunsten Oostende. Catalogus beeldhouwwerken, assemblages en ceramiek, Oostende, 1988.
- Oostendse kunstenaars nu (tentoonstellingscatalogus), Oostende-Maastricht, 1992.

OOSTENDSE NUMISMATIEK

door Edwin LIETARD

ONTSCHeping TE OOSTENDE IN 1914

Na het drama te Sarajevo en de daarop volgende onstuitbare escalatie van de gebeurtenissen, werd het iedereen duidelijk dat deze algemene spanning zich ging opwerken tot een hoogtepunt, een onvermijdelijke oorlog.

Weldra verklaarde Duitsland de oorlog aan Frankrijk. Na het ultimatum van de Duitse Keizer aan Albert I om een vrije doorgang te verlenen aan het oprukkend duitse leger in hun aanval tegen Frankrijk werd ook ons land gekonfronteerd met deze oorlog.

Koning Albert I legde dit ultimatum naast zich neer en onze troepen snelden naar de grens met Duitsland om ons grondgebied te beschermen.

Bloedige gevechten vonden plaats tegen deze aanstormende overmacht rond de forten van Luik en Namen. Deze laatste stad doorstond tussen 4 en 25 augustus 1914 een reeks beschietingen van het Oostenrijkse leger.

Na dit heldhaftig verweer was het garnizoen van Namen genoodzaakt de stad te evacueren en zich terug te trekken naar de franse grens. Ze werden vervolgens doorgestuurd naar Calais. Van hieruit werden ze ingescheept en getransporteerd naar de haven van Oostende.

Vanuit Oostende vertrok deze legereenheid, en nog verschillende terugtrekkende troepen, naar Nieuwpoort waar men hoopte de oprukkende duitse divisies een halt te kunnen toeroepen.

Om deze heldhaftige troepen in hun strijd te Namen en de doorstane bombardementen in deze stad en tevens de latere ontscheping te Oostende te herdenken en te vereeuwigen, werd de hieronder beschreven medaille geslagen.

Ze werd aan alle resterende manschappen van het garnizoen van Namen geschonken.

1914 MEDAILLE IN BRONS ϕ 70 mm

R. NAMUR BRAVE LES OBUS AUTRICHIENS

5 - 25 AOUT 1914

Staande vrouw links gericht in het midden van het veld en omringd door 2 naakte zittende vrouwen.

Op de achtergrond een brug en fort. P. THEUNIS.

V. ...SA GARNISON DEBARQUE A OSTENDE

2 - 3 SEPTEMBRE 1914

Links een staande soldaat naar rechts kijkend. Rechts een zittende soldaat kijkend naar links naar een troep ontschepende soldaten.

Op de achtergrond de toren van het oud station. P. THEUNIS.

1914 - HELP U ZELF

De Werkersbond "Help U Zelf" is te Oostende beter gekend als de Liberale Ziekenbond.

Deze maatschappij werd tot leven geroepen op 19 november 1894 en groepeert tegenwoordig een volledig gamma van Sociale Diensten. De zetel van de bond is nu gelegen in de Vindictivelaan 7 te Oostende.

Op 8 februari 1914 werd voor het eerst een feest gegeven in het Liberaal Huis, toen nog gelegen in de Sint Sebastiaanstraat.

Te dezer gelegenheid werd de heer A. VERBEKE, oud-senator van het arrondissement Oostende - Veurne - Diksmuide, gehuldigd.

De hieronder beschreven en afgebeelde medaille is één van de 3 medailles die aan de heer VERBEKE werden geschonken.

3 MEDAILLES : BRONS, VERZILVERD BRONS EN VERGULD BRONS ϕ 50 mm

R. Gezeten vrouw rechts op de medaille en kijkend naar links met een lauwerkroon in haar linkerhand. Op de achtergrond een zicht op een dorp met omringende velden. HIP LE ROY.

V. Eiken- en lauwertak in kransvorm met middenin een tekst verdeeld over 11 lijnen :

HELP U ZELF/ AAN/ DEN HEER A. VERBEKE/ OUD SENATEUR/ TER
HERINNERING/ VAN HET EERSTE FEEST/ GEGEVEN IN/ HET LIBERAAL
HUIS/ OOSTENDE/ DEN 8 FEBRUARI/ 1914

DE ZEESTAR 1921-1922

Deze vereniging die zich bezig hield met de opleiding van amateurtoneelspelers en tevens een zeer drukke toneelagenda had, werd in het leven geroepen te Oostende in het jaar 1898 en kreeg als benaming "De Zeestar" mee.

De toneelkring was verbonden aan de Katholieke Volksbond.

Vanaf het begin kende deze kring een zeer grote bijval en ieder jaar werden er wedstrijden gehouden.

Zo werd in 1921 een wedstrijd uitgeschreven en in 1922 werd het bekroond blijspel "Inkwartiering" opgevoerd.

Ter dezer gelegenheid werden de amateurtoneelspelers na de premiere van het blijspel gehuldigd. De spelers van het bekroonde blijspel en de leden van de keurraad ontvingen een medaille.

MEDAILLE IN VERGULD BRONS ϕ 48 mm MET BOL EN RING

R. ALBERT KONING DER BELGEN

Hoofd van de koning links gericht. BAETES (graveur)

V. Lauwer- en eikentak in kransvorm met bovenaan een stralende ster en in het midden een tekst verdeeld over 5 lijnen :

DE ZEESTAR/ OOSTENDE/ TONEELWEDSTRIJD/ 1921-1922/ KEURRAAD

VRAAG OM INLICHTINGEN

Dhr. Martin FRYATT zoekt inlichtingen omtrent een familielid uit de 1e Wereldoorlog.

De naam van de man is Charles, Algernon FRYATT, scheepskapitein van de S.S. "BRUSSELS". Hij werd aangehouden in juni 1916, overgebracht naar Brugge en door de Duitsers op 27 juli 1916 geëxecuteerd. In 1919 werd zijn lichaam ontgraven en naar Engeland gebracht aan boord van H.M.S. "Orpheus" dat een beleefdheidsbezoek aan Oostende bracht.

Indien iemand meer weet over deze zaak, documenten of foto's bezit gelieve contact op te nemen met Martin FRYATT

Lark Rise, Mainstreet
HOLCOT, Northampton - Engeland

of met LAPLASSE

Ravelingenstraat 17 - 8400 Oostende. Tel. : 059/32.06.58

TOPONYMIE VAN 'S HEERWOUTERMANSAMBACHT (VIII) - 35ste BEGIN
Sinte Cathelyne oost van de kerke (1)

door J.B. DREESEN

Het 35ste Begin was het kleine van 's Heerwoutermansambacht. Het mat 5 gemeten en XXXIII roeden. Het was echter de kerk van de na 1584 verlaten parochie van Sinte Cathelyne-West.

De omschrijving ervan luidt als volgt (2) :

"Beghinnende oostwaert over van de voors(yd)e stic, oostwaert ov(er) den OOSTENDSCHEN WATERGANG tusschen den NIEUWEN OOSTENDSCHEN WATERGANG ande noordts(yd)e ende an beeden heden TKERKHOF van SINTE CATHELYNE ende den DYCKWECH ande zuudts(yd)e e(nd)e es thouc(x)kin daer de PRIESTRAGE in staet daer de PROCHIEPAPE in wuent".

Daar het begin slechts uit 3 percelen bestaat nemen we ze voor verdere commentaar integraal over.

"van den noordtwe(st)e(r) in.

Curatus de Sinte Cathelyne metter noordts(yd)e e(nd)e wests(yd)e anden NIEUWEN OOSTENDSCHEN WATERGANCK, metter suudts(yd)e andt KERKHOF VAN SINTE CATHELYNE ende verhaect opt oosth(end)e zuudtwaert in tot anden DYCKWECH ende es tstick daer de PRIESTRAGE in staet, daer de PROCHIEPAPE in wuent.

1 gemet".

Dit perceel werd dus aan de westzijde en aan de noordzijde begrensd door de NIEUWE OOSTENDSCHE WATERGANG en aan de zuidzijde door het KERKHOF VAN SINTE CATHELYNE en de DIJKWEG.

De Nieuwe Oostendse Watergang maakte hier een bocht, ten noorden van de kerk, waarna hij noordoost ging vloeien om iets verder zijn loop te vervolgen naast de DIJKWEG. Over de kerk zelf is er geen spraak, wel over het kerkhof. Het woord kerkhof moet echter in zijn toenmalige betekenis gelezen worden "DE OMMUURDE of ANDERS AFGEPERKTE RUIMTE OM EENE KERK, DIE OOK ALS BEGRAAFPLAATS WORDT GEBRUIKT". In dit perceel stond de PRIESTRAGE = PRIESTERHUIS (nu zouden we zeggen de PASTORIJ) waar de PROCHIEPAPE = PASTOOR in woonde.

DIJKWEG... Voor de verklaring van dit toponiem verwijzen we naar de vorige bijdragen.

DE NIEUWE OOSTENDSE WATERGANG... die hier ten noorden van de kerk afbuigt en naar de zuidkant van de Stad Oostende vloeit is de in 1443 gegraven waterweg die de verbinding moest maken van het hinterland met de nieuw gegraven haven. Hij is verschillend van de in 1285 uitgediepte OUDE OOSTENDSE WATERGANG, waarover we in de vorige bijdrage handelden.

"De capelrie van de eerste messe in Oosthende ande oost(syd)e d(ae)ran vier stryn(gh)e(n) opt zuudth(end)e anden DYCKWECH, metten noordth(end)e anden OOSTENDSCHEN WATERGANCK

VII lynen XC roeden"

In dit perceel komen geen nieuwe toponiemen voor. Dijkweg en Oostendse watergang werden voorheen behandeld.

"Corn(eli)s f(iliu)s corn(eli)s coudenels ande oosts(yd)e d(aer)an TWALSTICK met eenen GROOTEN WAL inden noordoosthender metten zuudth(ende)r anden DYCKWECH, metter oosts(yd)e e(nde) noordth(ende) anden NIEUWEN OOSTENDSCHE WATERGANCK.

III lynen XLIII roeden

soma vanden XXVe Be(ghin) draecht in als vijf gemeten XXXIII roeden".

't WALSTUK... ande oostsyde daeran TWALSTICK... met enen groten wal in den noordoosthender.....

Wal heeft als Middelnederlandse betekenis (3)

1. Wal, muur
2. Gemetselde muur langs het water. Begane grond langs de waterkant.

Hoogst waarschijnlijk was dit de laad- en losplaats van Sinte Cathelyne-West.

Vanaf hier liepen Nieuwe Oostendse Watergang en Dykweg broederlijk naast elkaar in de richting van de Oostendse haven. Dit is logisch want waarschijnlijk fungeerde de Dijkweg hier ook als JAAGPAD, dit is het pad langs het water waarop de mensen of paarden liepen die de schepen vooruit trokken.

De beschrijving van de loop van de Waterweg en de Dijkweg, en de situering van het kerkhof (en meegaande de kerk) stemmen volledig overeen met weergave op de kaart van het Brugse Vrije van Pourbus, waarvan, voor het gedeelte 's Heerwoutermansambacht, een copy in ons Heemmuseum hangt (4).

Uit de vergelijking met kaarten van na het beleg (1601-1604) blijkt dat de toen ontstane Sint Catharinakreek een bedding volgde die ten zuiden van de resten van de Sint Cathelyne kerk liep (5).

Om dit 35ste begin op een hedendaagse kaart te situeren moeten we uitgaan van de vermoedelijke positie van de Sinte Cathelyne kerk. Deze lag in de hoek van de Broederlijkheidstraat en de Dr. Verhaeghestraat. Bij graafwerken in de tuinen van de huizen in de Dr Verhaeghestraat en uitdiepingswerken bij de bouw van het eerste huis in de Broederlijkheidstraat zijn grondvesten en stenen van de kerk aan de oppervlakte gekomen. Voorheen werd ook een grafsteen opgedolven, alsook een geraamte (6).

Uit de voorgaande beschrijving weten we dat de kerk in de zuidwesthoek van het 35ste begin stond en dat de Watergang er in een boog ten noorden omheen liep. De Watergang moet dan halverwege de Spaarzaamheidstreaat en de Verenigingstraat een bocht hebben genomen om op een punt tussen de Spaarzaamheidstraat en de Prof. Verkouilliestraat naast de Dijkweg te gaan lopen. Anderhalve eeuw inundatie van dit gebied (1584-1742) maken het moeilijk om een juist beeld van de toenmalige situatie te krijgen. Een belangrijk referentiepunt is echter de plaats waar de kerk van Sinte Cathelyne-West stond.

De oogst aan toponiemen is hier niet groot. Belangrijk is echter dat we de kerk van een verdwenen middeleeuws dorp (1222-1584)

behandelden. Een dorp dat een deel van zijn grondgebied moest afstaan om het Nieuwe Oostende te bouwen.

Bronnen

1. R.A. Brugge. Fonds Jonckheere. nr. 1290.
2. R.A. Brugge. Watering Blankenberge nr. 517. Ommeloper van 's Heerwoutermansambacht. 35ste Begin. 1559.
3. J. VERDAM. Middelnederlandsch Handwoordenboek. 's Gravenhage 1932.
4. Stadsarchief Brugge. Kaart van het Brugse Vrije door Pourbus. 1562.
5. J.B. DREESSEN-G. VANDAMME. Geschiedenis van een parochie te Oostende. Oostende 1984. blz. 21. Opgravingen St Catharinakerk en kerkhof.
6. ibidem.

LIDGELD 1994

Het lidgeld voor het lidmaatschap bij de Heemkring De Plate is voor 1994 vastgesteld als volgt :

Aangesloten lid :	400 Fr
Steunend lid :	500 Fr
Beschermend lid (vanaf) :	1.000 Fr

Mogen wij vragen gebruik te maken van het hierbijgevoegd stortingsbulletin.

Ook dit jaar biedt het Grafisch Bedrijf LAMMAING ons gratis de Platekalender aan. Deze wordt samengesteld door onze ondervoorzitter de heer Omer VILAIN. Als thema werd "DE VISSERSKAAI VROEGER" gekozen.

Het lidgeld werd dus ook dit jaar NIET verhoogd.

Maar een extra steuntje kunnen wij wel gebruiken.

Daarom.....

wordt steunend lid i.p.v. aangesloten lid, of wordt beschermend lid i.p.v. steunend lid !!

Jean Pierre Falise
Penningmeester

VERBETERING AAN DE FOTOBLOEDZIJDE

De tekst bij de onderste foto moet zijn

... werd in **1941** verdergezet

OOSTENDE IN DE WERELDOORLOGEN

Het concert van 1917 ...

(VERZ. F. HUB.)

... werd in 1943 verdergezet

(BAK-VERZ. F. HUB.)

- ** PRIEM,J.
 0023/92 KAARTSPEL.Waddington's Lexicon Card Game.1933.2x54 letterkaarten
 +2x2 spelregels+2 kaartregels.Voorloper van de huidige SCRABBLE.
- 0131/92 ALBUM.34,5x19,5cm.195zichtkaarten uit diverse landen,voor 1914
- 0132/92 HANDDRUKKERSSET bestaande uit a1+2.2dozen met lettersets en
 letterdragers.b1+2+3+4.Vier cijferstempels.c1+2.twee stempels.
- 0177/92 SCHOOLDIPLOMA.3 schooldiplomas op naam van Andrée JANSSENS.
 a.Ecole des Soeurs de Notre Dame.Résultat 2é année.17/7/1931.
 b.Ecole des Soeurs de Notre Dame.Résultat 3é année.16/7/1932.
 c.Ecole moyenne de l'Etat.Ostende.Etude moyenne.13/7/1939.
- 0178/92 GEDENKENIS Plechtige kommuie van Janssens Andrea op 21/5/1934.
- ** PRINZIE.V.
 0175/92 MUIZENVAL drievoudig.25x8x4,5cm in hout.
- 0180/92 AFFICHE OOSTENDE.Folkloristische Stoet Oostende.16/8/1947.79x116.
- ** REUNBRUUCK.R.J.
 0226/92 SCHRIJFBLAD met opschrift DE BELLEBOEI orgaan van de oud-leerlin-
 gen van de visserijschool "Paster Pype" Oostende.
- ** ROBERT-DEGROOTE.A.
 0273/92 NAVIGATRIEINSTRUMENT.a.Een tellermekanisme voor Walker Cherublog
 Mark III.b.Een schroef voor Walker Cherublog.
- ** ROUSELLE.A.Mvr.
 0311/92 NAAIMACHINE.Naaimachine merk PFAFF ,volledig.
- ** ROYON,J.
 0205/92 SOLDIJBRIEFJE. op naam ROYON.Jean afgeleverd 17/6/1915 in Londen.
- ** SCHOCKAERT-EECHAUTE.
 0314/92 MAYONNENAISEMOLEN in doorzichtige plastiek.h.19cm.Ø 10cm.
- 0353/92 SCHOOLBOEKEN.21 oude schoolboeken en andere gemerkt a tem u.
 a.Theorie der muziek.Van Branteghem 1946.
 b.Mijn moedertaal.B.C. z.j.
 c.Hoger op.deel VIII.AMDG.1947.
 d.Defeningen Nederlandse Spraakkunst.Fraussen.1923.
 e.Kleine Nederlandse Spraakkunst.Opbrouck.1946.
 f.Handboek der Godsdiensten.Crowley.1952.
 g.Begrippen Maatschappelijke Huishoudkunde.Muier.1928.
 h.Geschiedenis van het Staatshuishouden.z.j.
 i.Begrippen van Staatshuishoudkunde.z.j.
 j.Ik schrijf nu zo.Demanet.Degrave.1947.
 k.Cours pratique de Français et de Flamand.Stals.1923.
 l.Grammaire Française.Courtois-Gillet.1911.

- m.Klasseboek.Broeders der Liefde.z.j.
- n.Le guide su Candidat.Officier de Police etc.Gislen.1923.
- o.Culturele manifestaties.Artisten en gezelschappen.1979.
- p.Eerste hulp bij ongevallen.z.j.
- q.Het kleine witte boekje.z.j.
- r.Het huwelijk.Abdij Affligem.1958.
- s.Herinrichting der Zeevaartscholen van de Staat.1929.
- t.Wet van 24 april 1935.Beveiliging mensensleevens op zee.
- u.De witte spreuwen.dec.1972.

SERRUYS.Mvr.

- 0339/92 KRANTENFOTOS.Ingekaderde krantenbladzijde met foto's van vernield Oostende+tekst.44,5x58 cm.
- 0383/92 GEKLEURDE LITHO.James Ensor.Autoportrait au chapeau fleuri.Museé Ensor.Oostende.63,5x84,5cm.

SEYS.N.Mvr.

- 0156/92 KOP voor mannequin in plastiek.4 stuks gemerkt a,b,c,d.
- 0157/92 BLOESE zwart met witte,fijne streepjes en borstfranje.
- 0158/92 ROK in zwarte satinestof met zwarte boord.

SIMON.A.

- 0201/92 SPAARBOEKJE aan de Strijder van de Grote Oorlog SIMON.A.241.798-3
- 0202/92 LIDBOEKJE.Samenwerkende Maatschappij Oud Strijders.Oostende. 2/3/1920.Op naam SIMON A.Handelaar.Oostende.

SIMON.Y.Mvr.

- 0141/92 FOTO.Tabakswinkel SIMON i/d A.Buylstraat ca 1902-6.16x23,5cm.

SINT VINCENTIUS.

- 0398/92 LANSPUNTEN.8 metalen,imitatie,lanspunten(pieken) zonder steel. h.44 b.16cm.gemerkt van a tem h.
- 0399/92 VLAGGETOP in hout (Lanspuntvorm)48,5x10cm.
- 0400/92 BEELDJE van een geknielde H.Jozef in plaaster.h.15 cm.
- 0401/92 LAARS.2 paar laarzen in leer.a.bruin. b.zwart.
- 0402/92 KLEED.3 kleeds gebruikt voor vrouwelijke figuranten inprocessie of ommegang.Gemerkt a,b en c.
- 0411/92 BEELDENGROEP.Kerststaluitzet.a.kind.b.Jozef.c.Maria.d.engelbewaarder.e,g en f.drie koningen.h.koe.i.ezel.j.herder.k en l.twee kandelaartjes met kaars.m.figurant.h 7,5cm.

SHISSAERT.E.

- 0238/92 BOEKSTEUNEN.10 metalen boeksteunen(nieuw).Gemerkt a tem j.

0413/92 BROCHURE.25ste Oostendse Revue."Hoe is't meuglik".November 92.
Casino Kursaal Oostende.

** SOREL.mvr.

0412/92 SCHILDERSEZEL van wijlen Gustaaf SOREL.Op wiertjes.In hout.h 190
b 55cm.

** STAD ANTWERPEN.

0350/92 PUBLICATIE.Antwerpen93.Culturele Hoofstad van Europa.42 blz.

** STAD OUDENBURG.

0355/92 PUBLICITEITSMAP.Welkom te Oudenburg.Toeristisch aanbod 1992.

** STERCKSHOF.Museum.

0290/92 AFFICHE N/OOSTENDE.Tentoonstelling.Diamantdesign uit Duitsland.
1-31/5/92.Antwerpen.40x20cm.

** SZYLHABEL.Mvr.

0356/92 BORDUURWERK.Ingekaderd borduurwerk.1792-1892.La Marseillaise.Met
diverse tekeningen.70x71,5 cm met kader.Vuilgeel en zwart.

0357/92 VLAG met vlaggestok.OMBR.Marchienne-au-Pont.Belgische Driekleur
met leeuwepop.Gemerkt o.r.M.on Beaudoux.Marcinelle.105x120cm.

** VAN BIERVLIET.S.Mvr.

0133/92 FOTO.a1+2.twee foto's,ovaal, van jong meisje.A Leon Degeling le
22/10/27.Yvonne.b.Groepsfoto met 4 gevierde vrouwen op voorgrond

** VAN DAMME.

0183/92 KRANTENKNIPSEL.2 fotocopies van bijdragen uit de Gazet van Ant-
werpen ivm de Gebroeders DEGRAVE.18+19/3/1992.

** VAN DER HEYDE.R.

0375/92 TENTOONSTELLINDSKASTEN voor medailles .4 stuks in hout en glas.
a.56x80cm.h=3cm.b+c+d.38x50,5cm.h.3cm.

** VAN HAVERBEKE.E.A.

0117/92 BROCHURE.EuroOSTEND CONGRESScity.Engels+samenvat.Nederlands.24blz

0181/92 FOTO.6 foto's met betrekking tot het stormweer in de winter 1936.
a.November 1936.Digue Ostende.b.November 1936 Rue Longue Ostende.
c.Hiver36.Digue Ostende.d.Hiver36.Digue Ostende.e.Hiver36.Rampe
Christine.f.1/12/36.Digue Ostende.

0182/92 SCHRIJFMACHINE.Merk SMITH PREMIER.Patent 1.471.125.Made in USA.

0374/92 FOTO.a.w.z.8,5x13,5cm.Oostende 1926.Verklede groep in optocht met
volle en halve maanfiguren.F12.
b.30 z.w.foto's mbt de brandweer van Oostende ,diverse afmetingen,

- betrekking hebbende op de periode 1923,1940 en 1941.Sommigen getekend Plovie Hector.F12.
- c. 5 foto's z.w en bruin mbt turnoefeningen op de Wellington Hippodroom.9,5x14cm.Van tusschen de twee wereldoorlogen.F12.
- d.4 foto's ,bruin.7,5x11cm.1930.Hippodroom(2)strand(1)St Peter en pauluskerk (1).F12.
- e.1 foto z.w.voor WD1.Ibis jongetjes marsjerende met geweer.F12.
- f.4 groepsfotos.Bedevaart Visserskapelletje Bredene (2) Groep mannen (2).9x14 cm.z.w.F12.
- g.4 foto's optochten.9x14 cm.Aan Kapellebrug (2),In stad (2)F12.
- h.2 foto's personen.bruin.8x13.Vrouw in ouderwetse klederdracht. Vrouw en kind staande aan woonwagen genre noodwoning.F12.
- i.1 foto z.w.13x18.Tewaterlating O.36.Christiane.8/2/46?.F12.
- j.1 foto z.w.13x18cm.2dames+heer.Bal du Rat mort 1955.F12
- k.1 foto z.w.8x15cm op karton.Man in fantasiekledij.z.j.F12.
- m.3 gelijke foto's.z.w.17x22,5cm op karton.Eerste opvoering van Philips Van Artevelde door Ned.Toneel De Zeestar.Oostende.C32.
- n.2 foto's z.w.24x29cm.1.OLVCollege Oostende.Rhetoricajaar 1921 2.Groep leerlingen+priesterleraar.z.j.?OLV.College Oostende.C32
- o.2 foto's z.w.13x18cm op karton.Vervoer van zieken.Oostende 1911 met nominatieve aanduiding van de personen.C32.
- p.1 foto.z.w.12x17cm.z.j.Groep rijkswachters ?.C32.
- 0380/92 TIJDSCHRIFTEN.a.5 ex.Ostend Flash rendez vous.nrs 5,6,7 en 8/59. nr1/60.Berging F42.
- DOKUMENT.b.1ex.M.Belpaire.Note Historique surv la ville et le port d'Ostende.7/11/1831.25 blz.Berging F12.
- DRUKWERK.c.Aanbod en Prijslijst van firma R.Boucherie .1911 Square Marie José Oostende.Electricité et Con Mecanique.21 blz.
- DRUKWERK.d.Overlijdensberichten familie Boucherie.4 blz.d.j. Bergin,g c en d.F12.
- KLEIN DRUKWERK.e.Gedrukte folder onder mosselvorm Oostende Carnaval 1932.Programma.Berging F12.
- 0384/92 GEDENKPLAAT in brons met hoofd van "Georges Timmermans.DSO.035cm. Olijfgroen gekleurd.
- 0385/92 HELM van het Belgisch leger.Engels model.0 30,5 cm.
- 0386/92 GASMASKER Engels model.met identificatieplaatje op naam van D/SB/JX 834.O.TEL.L.GARNIER.
- 0387/92 SCHALM van ankerketting op houten sokkel.Gemerkt met koperen plaatje." Kamina.CPF van Waesberghe.1 januari 1954-31 juli 1955.
- 0415/92 FOTO.a.Eerste theatergebouw van Oostende.z.w.10x15cm.
b.Bezoek van de Duitse keizer aan Oostende.z.w.9x12cm.
- ## VAN HOECK.J.
- 0134/92 MUNTEN.Doosje met U.K.Proof Coin Collection 1984.Royal Mint. met 8 stukken en bijhorende beschijving.+ 2stukken van 1 pound.
- 0135/92 HALSKETTING samengesteld uit 11 IJslandse,7 Zwitserse en 5 Nederlandse munstukjes.
- 0301/92 BOEK.17 boeken in verband met de algemene geschiedenis.
a.Salvador de Madariaga.Portret van Europa.Aulaboek 1964.192blz.
b.Jo Gerard.La Geurre des Paysans 1797-98.D.1985/2070/52.223 blz.

c. Peter Rassow. Karel de vijfde. ISBN 90 2333 0320 2. 1975. 95 blz.
 d. J. Fleckenstein. Karel de Grote. ISBN 90 233 0072 6. 1975. 99 blz.
 e. F. L. Ganshof. La Flandre sous les premiers Comtes. 1949. 135 blz.
 f. W. Kirchner. Alva. 1968. 108 blz.
 g. J. J. Mostard. De Tsjechen. D/1969/0334/24. 119 blz.
 h. H. P. H. Jansen. Jacoba van Beieren. Den Haag 1967. 103 blz.
 i. J. Calmette. Les Grands Ducs de Bourgogne. ISBN 2-226-00350-9.
 j. G. H. Dumont. Marie de Bourgogne. ISBN 2-213-01197-4. 366 blz.
 k. J. Brouwer. Johanna de Waanzinnige. ISBN 90 6100 144 7. 231 blz.
 l. J. P. Lecat. Quand flamboyait la Toison d'Or. ISBN 2-213-01198-2.
 m. R. Vaughan. De Bourgondiers. ISBN 90 228 3712 2. 248 blz.
 n. H. Van Werveke. Een Vlaamse graaf van Europees formaat. Filips van den Elzas. ISBN 90 228 3565 0. 94 blz.
 o. Jo Gerard. Quand la Belgique etait Bourguignonne. D 74/0197/4.
 p. L. De Lentdecker. Boudewijn 40-60. ISBN 90 209 1988 1. 127 blz.
 q. Hetteema's Grote Historische Atlas. ISBN 90 291 5744 5. 136 blz.

0302/92 PENNING. Nikkel 0 3cm. VK. Kop. Dirk Frimout. Atlas 1. 1992. AK. Koninklijke munt van België (4-talig.)

0303/92 DRAAGTEKEN. 2 draagtekens. a. Sealink. 3,5cm. b. Japans .Fuji Jama. 2,5.
 0307/92 BROCHURE. 4 toeristische brochures. a. Vlaanderen Vacantieland 1992.
 b. Oostende Dover. Groot Brittanie. Winter -voorjaar 92. c. De Grote klok. 1992. d. Coast Info 1992.

0308/92 TIJDSCHRIFTEN. a. KVO. 11de nr11: maart 92. b. Streven. 59ste. nr 6.

0309/92 WEEKBLAD. De Zeewacht .Speciale Editie 12/12/1991.

0310/92 PRO MEMORIE. 10 bundels knipsels over diverse onderwerpen. Te klas-
 seren in het Documentatiecentrum.

0408/92 PENNING. Verzilverd. 0 5cm. VK. Prins Albert, hoofd naar links. Tekst
 Antwerpen 27/5/1961. AK. Mercator onder zeil. met latijnse tekst.

0409/92 MUNT. Verzilverd. 0 3,5cm. VK. Republique Française 100 F.
 AK. DESCARTES 1991. 15 Ecu. Liberté. Egalité. Fraternité.

** VAN ISEGHEM. A.

0018/92 WEEKBLAD. De Zeewacht. Speciale editie. 12/12/1991.

0057/92 BOEK. J. KLAUSING. Het Groot Oostendsch Liedtboek. D/1991-5731-6.
 ISBN 90-5364-009-6. 606 blz.

0106/92 PROGRAMMABROCHURE. Nieuwjaarshappening Oostends Kunstonderwijs
 Casino Oostende 25/1/1992. met lijst laureaten.

0119/92 AFFICHE OOSTENDE. Mozart Gala Conc. Kursaal Oostende. 7/4/1991. 50x29

0120/92 FOTO. in kleur van beiaardier Ephrem DELMOTTE. 15x10cm.

0240/92 BOEK. H. SAKKERS+J. N. HOUTERMAN. a. Atlanticwall in Zeeland en Vlaan-
 deren gedurende opbouw en strijd 1942-1944. ISBN 90-9003302-5.
 317 blz. Middelburg 1990. b. idem Bijlagen bij voorgaande. 68 blz
 + 3 kaarten.

0241/92 BOEK. Jaarboek. Centraal bureau voor Genealogie. Deel 143. 1989.
 ISBN 902.5UDC 929.5.273 blz. s'Gravenhage 1989.

- 0242/92 AFFICHE OORLOG.Stad Moeskroen Kommandatur.Verbod op de aanmaak en verkoop van klompen.3 talig N.F.D.41x64cm.7 februari 1918.
- 0291/92 BROCHURE.2 brochures van de Ostend-Dooverlijn.a.Compass Spring 1992.b.Groot Brittannie zomer 1992.
c.De Streekrant.Feestkrant 92.
- 0312/92 BOEKEN.Woordenboek der Toponymie.door Karel De Flou.Brugge 1938.
Foto-Mekanische Herdruk 1938 door Flandria Nostra te Torhout.
18 delen gemerkt van a tot en met r.
- 0319/92 BROCHUREN.4 brochures.a.Oostende 91.b.Oostende z.j.c.Altitude 25.
d.Nacebo Infor-Contact.
- 0324/92 BOEK.Affiches van de Belgische Kust 1890-1950.D/1992-2995-1.
ISBN 90-6966-058-X.208 blz.Marc Van de Wiele.Brugge.
- 0325/92 BOEK.Stad Oostende.Groep Planning.Strukturplanning te Oostende.
Herwaardering van de badstad.D/1988/2420/1.64 blz.
- 0326/92 KRANT.Le Courier Belge-De Belgische koerier.nr 33 en nr 34.
zaterdag 29 mei 1915 en zaterdag 6 juni 1915.Uitgegeven in U.K.
- 0327/92 BROCHURE.Monumentenkrant.nr32 van 7 augustus 1992.
- 0341/92 TOPTAFEL in beukenhout.a.de tafel.b.met 15 kegels c. een top en
d.2 koorden.Waarde 2000 fr.
- 0351/92 BROCHURE.Touring Wegenhulp.Speciaal Nummer.32 blz.26-3-1992.
- 0414/92 BIDPRENTJES.Twee bidprentjes op naam H.C.E.DRUYVE.Commissaire de
police honoraire d'Ostende.

Bij afwerking van uw kleurenfoto's

GRATIS FILM

of **GRATIS DUBBEL**

of **GRATIS CD** COMPACT DIGITAL AUDIO

COCK CAMERA SERVICE

Hoek Jozef II straat en Christinastraat - OOSTENDE

Tot einde voorraad !
Bij afwerking nieuwe film
min. 20 afgewerkte foto's

HOE SCHRIJF IK DE GESCHIEDENIS VAN MIJN GEMEENTE ?

(Nieuwste Tijd, eind 18de eeuw - ca. 1950)

Plaats: Oostende, V.V.F.-Centrum voor Familiekunde, Kan. Dr. L. Colensstraat 6.

Datum: Zaterdagvoormiddag van 9.30 tot 12.30 u.

23-10-93 : Algemene inleiding, archieven en bibliografische instrumenten

06-11-93 : Sociaal-economische geschiedenis

20-11-93 : Idem

04-12-93 : De Franse en Nederlandse Tijd

18-12-93 : Politieke geschiedenis

08-01-94 : Sociale bewegingen

22-01-94 : Culturele en religieuze geschiedenis

05-02-94 : Mondelinge geschiedenis

19-02-94 : Afsluitende uiteenzetting

Lesgevers: J. Art, J. De Belder, G. Denecker, B. De Wever, L. François, R. Van Eenoo, E. Vanhaute.

Inschrijving: door storting van 2.000 Fr. op rek. nr. 001-1889724-46 van het Centrum voor Geschiedenis, 9000 Gent *met vermelding: Nieuwste Tijd*. Het handboek bij de uiteenzettingen kan vanaf september in de boekhandel of bij het Centrum gekocht worden. De deelnemers die regelmatig aanwezig waren krijgen bij het einde van de reeks een *getuigschrift*.

Bijkomende inlichtingen: Centrum voor Geschiedenis, Blandijn 2, 9000 Gent, telefoon (091) 64 40 03.

Het UITVAARTKONTRAKT is de absolute ZEKERHEID dat uw begrafenis of crematie zal uitgevoerd worden volgens UW WENSEN en dat uw familie achteraf GEEN FINANCIËLE besommeringen heeft. Vrijblijvende inlichtingen voor deze exclusieve service :

Begravenissen & Crematies

NUYTTEN n.v.

Torhoutsestwg 88 H
Petit-Paris Oostende
Tel. 80.15.53

"Uw steun in droevige dagen"